No. 2432 Zaterdag 23 Augustus 1930. 47ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad : Pastorie Otrabanda, Tel. 507
Administratie : St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Curaçaosche Sprokkelingen.

Van de Saba-rots.

Saba, tot vóór 3 maanden het rustigste van de drie Bovenwindsche eilanden, — met een rustige goedgeaarde bevolking, — een el dorado voor rustzoekers, die zich een tijdje uit het rusteloos hurry-up zakenleven willen terugtrekken, om weer eens op verhaal te komen, en het psychisch evenwicht te herstellen, staat sinds enkele weken overeind door het ontactisch, onpolitiek, irriteerend optreden van den local Gezaghebber, Mr. Hessling, die, volgens eigen verklaring, niets met de bevolking, van welker belangen hij de voorstander en verdediger moet zijn, op heeft.

Saba ligt ver af, is van de groote wereld zoo goed als geïsoleerd; er kan dus heel wat gebeuren zonder dat de groote wereld ervan hoort, — ook heel wat, dat misschien niet door den beugel kan.

De geruchten die ons den laatsten tijd van verschillende zijden bereiken, omtrent hetgeen er reilt en zeilt op Saba, wijzen allen op een scheeve verstandhouding tusschen bestuur en bevolking, die mogelijk om de kleinheid van het tooneel waarop zich de gebeurtenissen afspelen, zich in een grooter verhouding vertoont dan ze inderdaad bezit, echter, om niet van kwaad tot erger te komen, o.i. verdient onder de aandacht van het publiek gebracht te worden.

Mr. H. acht zich de man, volgens eigen verklaring, gekomen om de menschen eens wet te leeren, en de wet te eerbiedigen. Blijkbaar beschouwt hij de goede Sabaneezen als halve wilden, die nog met de eerste beginselen van beschaving kennis moeten maken.

Het komt een gezagsman toe van zijn onderhoorigen eerbiediging van de bestaande wetten te vragen; — maar dan dient hij zelf op de eerste plaats daarin een voorbeeld te geven, en zich in zijn gedragingen niet te laten leiden door willekeur of machtsmisbruik, maar door het algemeen belang, dat hij krachtens zijn mandaat heeft voor te staan.

Wanneer, zooals thans het geval is, een geheele bevolking lijdt ten gevolge van de droogte, daar in 5 maanden geen droppel regen is gevallen, dan gaat het niet aan den menschen, water uit de gouvernementsregenbakken te weigeren, en aan een van zijn vrienden, 12 tot 16 blikken per dag te verschaffen, niet slechts om te drinken, maar ook om metselwerk te verrichten, dat evengoed met welwater zou kunnen geschieden.

Wat te zeggen van een magistraat, die moeder en peettante van een kind voor de vierschaar daagt, en ze zelfs met dreigementen tracht te bewerken, omdat deze moeder zich de ongekende stoutigheid veroorloofd heeft, haar kind een naam te geven, die ook door een van des magistraats goede bekenden gedragen wordt?

Is het soms volgens de wet, om honden te laten afmaken, — nota bene nog wel honden die niet eens onder de belasting vallen, — door ze bij de achterpooten vast te pakken en dan hun kop op de rots te pletter te slaan, nog wel in tegenwoordigheid van kinderen?

Volgens de wet van menschelijkheid zeker niet.

We zouden zoo kunnen doorgaan, want dit zijn maar enkele gevallen uit velen.

Wij willen alleen nog maar den hr. H. den goeden raad geven om zijn manier van optreden tegenover een bevolking, die altijd als kalm en vreedzaam en beschaafd heeft bekend gestaan, eens grondig te herzien; want dit lijkt ons allesbehalve de methode om een bevolking eerbied voor het gezag en voor de wetten te leeren en in te boezemen.

De Controle bij O. W.

Hierover sprak in de Raadsvergadering van verleden week, bij behandeling van de Suppletoire Begrooting, de heer De Lannoy het volgende:

„De raad heeft de noodzakelijkheid ingezien van de verschillende groote werken, die urgent moeten worden uitgevoerd en heeft daarom geen oogenblik geaarzeld de millioenen te voteeren, die daarvoor vereischt worden.

Telkens en telkens heeft de Raad de aandacht van het Bestuur gevestigd op de noodzakelijkheid om contrôle uit te oefenen op de *verrichtingen* en de *uitgaven* van het Departement van Openbare Werken.

De algemeene klacht was ook dat de werkwijze bij dat Departement niet deugde; b. v., nieuw aangelegde straten, wegen enz. werden dikwijls weer opengebroken en op nieuw in orde gebracht; op sommige plaatsen wel tot twee en driemaal toe; met veel geld bereikte men daardoor zeer weinig. Het Departement van Openbare Werken werd de risée van de bevolking die het geld moest opbrengen en zooveel overlast ondervond.

Het vertrouwen in het D. v. O. W. werd niet weinig geschokt door de bekende zaak „Gijsberthus van Nes;" de verklaringen vóór den rechter van de verschillende chefs en opzichters, de wijze van afgifte van bons voor de magazijnmeesters enz., hebben het wantrouwen van de burgerij bijzonder sterk bevestigd, men heeft de overtuiging gekregen, dat er „something rotten" was

Het is, in geen geval, de bedoeling om den gewezen w. n. Directeur en wien dan ook aan te vallen; zij hadden vermoedelijk de beste bedoelingen; maar waren niet in staat behoorlijke contrôle uit te oefenen. De Heer Jan Hendrik Perret Gentil, wn. directeur van O. W. heeft toch voor den rechter verklaard „dat Rademaker de leidende ingenieur was over de afdeeling „wegen" en als chef aansprakelijk was en verplicht de diverse werken te controleeren; dat de aard van het werk het mogelijk maakte, dat er fraudes gepleegd werden, daar op een gegeven oogenblik de heele straat aangepakt werd en het werk in verschillende phases was, dat van Nes hierdoor vrijheid kreeg; dat de contrôle bemoeilijkt werd", enz. De Heer Johannes Hendrikus Bernardus Maria Rademaker: „dat de magazijnmeester alles boekt op een kaartsysteem, en een staat voor het heele werk bij de administratie indient, maar niet over elk gedeelte van het werk, *dat er toen geen contrôle mogelijk was* over de verschillende gedeelten van een werk"; en de Heer Jan Roelof de Wit:" dat alles bij Openbare werken *zonder contrôle was*, dat hij een 15 jarige ervaring heeft op dit gebied en weet dat in Holland de contrôle anders is.

M. de V. ik geloof niet, dat er iemand zal zijn, die na het hooren van zulke verklaringen van drie chefs van het D. v. O. W., nog veel vertrouwen zal blijven behouden voor de contrôle bij dat Departement.

Nu M. de V., dat de nieuwe directeur is opgetreden, een man van kennis en ondervinding, heeft de Raad het volste vertrouwen, dat een frissche wind over dit Departement in zijn beheer zal waaien en dat door doeltreffende contrôle het mogelijk zal zijn met de gevoteerde gelden het grootste effect te bereiken in den door het Bestuur gedachten tijd.

Curaçao zal den nieuwen directeur bijzonder dankbaar zijn, wanneer hij door doeltreffende contrôle het Departement van Openbare werken uit den thans chaotischen toestand zal opheffen.

Toen de heer Meyers, Dir. v. O. W. als gemachtigde van het Bestuur opmerkte, dat er zeker gebrek aan contrôle bestaat, doch dat het niet aangaat uit een enkel geval van diefstal te besluiten tot een algemeenen toestand van corruptie, repliceerde de hr. De Lannoy:

„De Heer Directeur vindt te sterk de door mij gebezigde uitdrukking „something rotten"; ik heb slechts geciteerd de verklaringen van drie vooraanstaande ambtenaren van het D. v. O. W.; had ik de verklaring geciteerd van de andere ambtenaren, opzichters, werklieden enz., dan vermeen ik dat er niemand zoude zijn, die niet tot de conclusie zou zijn gekomen, dat er zeker „something rotten" moest zijn in dat Departement".

Verder commentaar is wel overbodig.

Met de heeren Leden van den Kol. Raad hebben wij de overtuiging dat het een man van zoo ruime en rijpe ervaring als ir. Meyers, zeer zeker gelukken zal een einde te maken aan de wantoestanden die bij het dep. van O. W. mogen bestaan.

INGEZONDEN.

Gouvernementspapieren.

Tot nu toe heeft maar tweemaal in mijn leven het gouvernement van Curaçao mij een papier overhandigd en beide keeren heb ik zeer opgekeken, zoo zelfs dat ik ongetwijfeld eenigszins moet geleken hebben op een vroeger schoolmakkertje van me, dat wij altijd noemden: „Louiëtje met de kalfsoogen" daar het lieve jongetje bedeeld was met permanente verwonder - oogen.

Ik geef U grif toe: ik zit te vlassen op verdere papieren, uitgegeven door ons gouvernement — officieel of niét — want die laten je nogeens wat leeren, en zelfs nogwel op het gebied van je moedertaal; wat je extra goed doet, daar die door schoolkweek toch al druk vermoord wordt. Maar ook wij willen gaarne rouwmoedig bekennen moordenaars te zijn van het papiamentsch.

Maar ik vermoed toch wel dat de Hollandsche papieren door de Hollandsche ambtenaren zullen opgesteld zijn, temeer omdat uit de papiamentsche stukken blijkt dat daar wel de Hollanders de hand in hebben; (denk maar eens aan het valsche woord „duna op").

Het eerste gouvernementsbriefje, dat ik in handen kreeg, was zeer klein, een papiertje met verlof om een zeker iemand te mogen begraven; maar het gouvernement vindt het noodig om zoo iets „*Permit*" te noemen. En toch is het een heusch hollandsch briefje, het is geen engelsch en geen papiamentsch. Typisch toch, dat ze in de West nog meer Hollandsche woorden kennen dan in het moederland; maar er zijn misschien wel bij die ambtenaren leden van vereenigingen die ook het groot-nederlandsch taalverband op hun program hebben staan; zijn die ambtenaren dan niet de aangewezen personen om een lijstje van dergelijke woorden op te sturen, die ongetwijfeld een plaatsje zullen vinden bij de afdeeling: „officieele woorden — afdeeling: de West."

Trouwens hier hebben ze er meer een handje van, om soms smakelijke, maar soms ook onsmakelijke taal-hutspot te bekokstoven.

Jarenlang heb ik de „Amigoe di Curaçao" ongelezen gelaten, omdat ik in mijn onnoozelheid, afgaande op de titel, geen hollandsche krant vermoed had achter een papiamentsche titel.

Al mogen de eerste jaargangen van die krant dan ook al tweetalig geweest zijn, zelfs in die tijd toch al staat in dat blad het nederlandsch op de eerste plaats: bijna alle hoofdartikelen zijn in het hollandsch geschreven. Een vergelijk te trekken met de Napoleontische tijd in Holland, waar men gedwongen was naast de hollandsche kolommen de fransche vertaling te drukken, terwijl de titelkop ééntalig bleef, heeft hier geen pas, daar de zaak heel iets anders is. In den regel wordt in de eerste jaargangen van de Amigoe een hollandsch stuk niet in het papiamentsch vertaald, neen, toen al Jeek het een hollandsche krant, waarin ook papiamentsche stukken en berichten werden opgenomen.

En nu moet ik U nog wat vertellen van dat andere gouvernementscadeau, maar nu: geen officieel stuk — (tot zijn voordeel misschien) — op z'n hoogst semi-officieel.

Het is een boekje dat je zoo maar krijgt als je een rijbewijs haalt, een boekje geschreven door ....? — ik weet het niet, ik heb wel eens in dit verband den naam van Kapitein Borren hooren noemen.

In elk geval dat boekje is schitterend.

Het behandelt dezelfde stof als de verkeersregeling van de Politiekeur, maar al de saaiheid van wettendom en verordeningen is eruit geslagen.

Het dorre verordeningsgedoe wordt aan de man gebracht met de smeu van een marktkoopman, die de omstanders biologeerend, hen met werkelijk plezier het kwartje laat betalen voor een kammetje of mondharmonika van 15 cent, terwijl de koopers de overtuiging mee naar huis dragen dat het wel twee kwartje waard is.

Als U dat boekje leest, dan is U overtuigd dat niet alleen voor de sierlijkheid auto's moeten rechts houden, of dat om jalouzie te voorkomen ezelwagentjes en ijskarretjes ook tot voertuigen worden gepromoveerd.

Als U dat boekje begrijpt, dan onderhoudt U de verkeersregels, ook al waren ze niet vastgelegd in een Politiekeur, ook al stond er geen politie hier of daar te neuzen of alles wel in goede banen gaat. Dat boekje kan het inzicht bijbrengen dat het verkeersprobleem grootendeels al opgelost kan worden door de deugd van burgerlijke beleefdheid, waardoor voetganger en wagenbestuurder wederzijds elkaars rechten eerbiedigen, waardoor de eene bus-chauffeur een ander, die passeeren wil, een ruime gelegenheid geeft in plaats van telkens als de ander passeeren wil ervoor te gaan rijden en deze, gedwongen er achter te moeten blijven, te gaan treiteren door heel langzaam te rijden.

Dit boekje moet niet alleen gegeven worden aan examinandi, gedaagd voor een rijbewijs; dat moet een voetganger ook eens lezen, evenals een verkoopster, die elke deur en raam bezingt (en hoe mooi wel niet) om haar kopvrachtje wat lichter te maken. Het moest als schoolboekje gebruikt worden om meteen te leeren dat op straat de aandacht niet alleen op het spel geconcenteerd moet zijn, en dat niet plotseling uit huis of gangetje pal de straat opgevlogen kan worden; dat moest ter hand gesteld worden aan fietsers die terwijl ze rechts een hoek omslaan, links naar achter omkijken.

Dan zou misschien ook 'n einde komen aan de liefhebberij van sirenegeluid voortbrengende fietsen, die de aandacht van heel de straat tegelijk vragen, plus nog die van alle omwoners, die thuis gekomen, dachten na het werk nog eens rustig een woordje te kunnen wisselen met vrouw en kinderen.

Waarom de zakken der politie niet volgepropt met die boekjes, om dit met een vriendelijk lachje te presenteeren aan alle leden van een gezellige vergadering midden op straat, (en dan zeggen ze nog wel dat het zoo moeilijk is een vereeniging van Curaçaoenaars in stand te houden, wellicht hebben ze er nooit de goede plaats voor uitgekozen.)

Nog één ding: het verkeer is hier rechts geregeld; d.w.z. de auto's, wagens enz. moeten de rechterkant van de weg berijden en de menschen moeten eigenlijk op de rechterstoep loopen.

Nu is voor de voetgangers het groote bezwaar dat dikwijls stoepen ontbreken of het loopen erop bemoeilijkt wordt door zware pilaren, ongedekte dwarsgooten, of het niet-af-zijn van het stoepwerk en meer van dergelijke dingen, met het gevolg dat ze op heel veel plaatsen moeten (of als ze niet moeten, doen ze 't praktisch voor hun gemak nu eenmaal) loopen op de rijweg, wat tot gevolg heeft het akelige gevoel dat telkens auto's, die van achter je komen, je passeeren. Nu komen er weliswaar zooveel aanrijdingen niet voor, maar dat wordt dan ook gewonnen door veel getoeter en voortdurend omkijken van de wandelaar.

Zou het nu niet geruststellender zijn, dat, terwijl het rijverkeer rechts houdt, het loopverkeer links houdt, zoodat voetgangers de auto's aan zien komen, wat hen vanzelf indachtig zal maken, om, als ze op den weg moeten loopen, niet het grootste gedeelte van de straat in te palmen, maar een fatsoenlijke doorgang te maken voor het snellere verkeer, zonder dat ertoe overgegaan moet worden om de heele straat te doen weerkaatsen van toetergeluid, waarvoor je bij overmaat min of meer onverschillig wordt.

CHAUFFEUR.

Spoedberichten St. Martin, Saba en Statius.

Sudden visit of acting Gezaghebbers from Statia and Saba.

Mother believes something is wrong. Schrijver Nisbet appointed Ontvanger on proof. Mother thanks His Excellency. She assures him that the post will be filled to good satisfaction. „Nisbet beste been voor".

Mother has just seen man-of-war off port Public wonders what this unexpected visit is about. There were only about three people (including Mother) who knew that H. M. S. Arend was coming.

Public was expecting a sudden visit from His Excellency, when to their great surprise, Mr. H. Schotborgh, Admin. of Fin. and Dr. Desertine, our former judge, came ashore.

Auntie asked Mother what it is all about.

„Dienst geheimen," answered Mother,

After all official and unofficial respects were paid to said gentlemen they proceeded to the Pasagrahan, and invited our two local law practioners, Mr. Waymouth and Mr. D. Nisbet, together with Gezaghebbers to a secret conference. They both claim that they are under oath of secrecy. Mother claims that she knows cause of visit. Said gentlemen have also heard some other persons.

Gezagbebber Meiners intends sinking wells for the benefit of the public.

Splendid idea; drought severe (We certainly got hold of a good one this time.)

Normal school (Cursus) has again been started. Mother informs us that the contract with „Thee Sisters" ends after two trips. Hope steamer communication will be beneficial to the Islands.

His Excellency certainly has great interest in the Islands. Mother asks when H. E. intends to give us visit. H. M. S. Arend took acting Gezaghebbers back to Saba and Statia. Mother asks when the doctor for Statia will arrive. Dr. Robles attended for a short time.

Machinery for the Clark and Clark Petroleum Co. has arrived.

Mother is grieved to see that Marigot, the French part of St. Martin has a steamer calling there twice a month from the U. S. A.

New Griffier seems to be nice fellow. Mother hopes that he will soon get married to a nice St. Martin girl, as then he will certainly stop at the job for some time.

Mother refuses to say anything about the address of the „Landraden" to Ex. Gezaghebber, and claims that it does not worth the trouble. She believes that people can see in to it for themselves.

Public in St. Martin, Catholics as well as other denominations are grieved to learn of the death of Mogr. Vuylsteke. Mgr. Vuylsteke has been in the Islands as priest for some years; and has always taken interest in the islands.

Mother asks if it would not be possible for Gezag. Meiners to get a „Dienst Auto". He certainly needs one.

Dankbetuiging.

Wij betuigen onzen hartelijken dank voor de buitengewoon veel bewijzen van belangstelling en sympathie, die wij mochten ontvangen bij gelegenheid van ons Zilveren Priesterfeest.

P. fr. M. VAN DEN ELSEN,
Provic. Apost. en Vic. Prov.
P. fr. I. VERRIET.

Curacao, 18 Augustus 1930.

De Heer en Mevrouw

Zee--Meuldijk

geven kennis van de geboorte van hun dochter

Johanna Greta.

NEW GOVERNOR FOR St. MARTIN.

(De St. Kitts News Daily Bulletin van Juli 19 ll. bevat de volgende correspondentie van St. Martin.)

St. Martin,
July 17th. 1930.

To the Editor of the St. Kitts Nevis Daily Bulletin

Dear Mr. Editor,

Thanks in advance for the space I feel certain you will allow me in your valuable little paper.

Our acting Lieutenant Governor Mr. W. Lampe left here yesterday afternoon on the schooner „Three Sisters" for Curaçao, having been replaced by a Dutchman from our Mother country. A meeting was held on Tuesday afternoon at the Government School House at the request of our two local Councillors Mr W. Netherwood and Mr J. A. Richardson. Mr. W. Netherwood read an address expressing his regret at the removal of Mr. Lampe, which was followed by the Rev. C. Mc I. Darrell in like manner. Being among the audience, I waited patiently to hear a word of welcome given to our newly appointed Governor, and to which I think he was entiled, even from a courteous standpoint, but alas!

I waited in vain. I thought it was quite an omission on the part of these gentlemen, but said nothing. At the dismissal of the meeting however, the majority of the audience were also expressing their regret at the omission of these gentlemen, some going as far as to say it was in reality practically „breach of etiquette". I consider my duty therefore for myself and the complainants, as well as for the majority of our inhabitants, through the medium of your paper, to offer to our newly appointed governor, a warm and hearty welcome to our dear little Island, and the same to his esteemed family as well. May they enjoy the blessings of good health and prosperity during their sojourn here and may he on his part realise that our people are delighted at his arrival here; he will also find that our people are a fairly quiet lot and will show him the respect due to him as our chief, and that they will cooperate most heartly with him on any suggestion he may make, which may tend to the improvement of our depressed condition.

Finally a loud rich ringing and most hearty welcome to his honour Governor Meiners and to his respected family.

Thanking you once more, I beg to remain.

Yours respectfully,
SCRIBBLER.

BERICHTEN

MISSIE-NIEUWS

Zilveren Priesterfeest.

Zondag ll. droeg de Hoog eerw. Pater Provic. Apost. M. VAN DEN ELSEN een plechtige H. Mis van dankbaarheid op in de kerk van Pietermaai, waar Z. H. E. zooveel jaren jaren als Pastoor is werkzaam geweest. Als Presbyter assistens fungeerde de Z. E. Pastoor REISCH en als Diaken en subdiaken de W. E. Paters PENNINX en HELLEBREKERS.

Na het Evangelie wenschte Pastoor REISCH den Jubilaris geluk namens de parochianen van Pietermaai, hem dank brengend voor alles wat hij voor de parochie gedaan had.

Het koor zong op zeer verdienstelijke wijze de Mis van Badmann, en na de H. Mis de Priestercantate van Verhey.

Bij de receptie die ter pastorie plaats had, voerde de heer Edo. F. JANSEN het woord en schetste in welsprekende woorden wat de jubilaris voor Pietermaai geweest was, en sprak namens allen den wensch uit dat de goede God nog vele jaren het kostbaar leven van den Jubilaris zou mogen sparen tot heil van de missie van Curaçao.

Na een woord van dank van den H. E. P. Provicaris kwamen een groot aantal vrienden hem de hand drukken.

Donderdag ll. droeg de Hoogeerw. Pater Provicaris in de S. Annakerk de H. Mis op door de leden van de Altijddurende Aanbidding aan Z. H. E. aangeboden. Een zeer groot aantal leden naderde ter H. Tafel. Na de H. Mis werd de Jubilaris door het Bestuur gecomplimenteerd en werd hem een kostbaar, prachtig geciseleerd gouden Hostiebusje aangeboden.

***

In de St. Annakerk, Otrabanda, droeg Zondag ll. Pater VERRIET een plechtige H. Mis op, Z. E. aangeboden door het Bestuur en de Leden van de Coop. Ver. & Nijv.

Z. E. werd daarbij geassisteerd door den Z. E. Pastoor SMIT als Presbyter assistens, en de Eerw. Paters HULSMAN en DE VALK, resp. als Diaken en Subdiaken. Na het Evangelie hield de Z. E. Pastoor KUYPERS de feestpreek, in welsprekende woorden schetsende de hooge waarde en beteekenis van het Priesterschap, en tot slot in korte woorden den verdienstelijken arbeid van den Jubilaris hier op Curaçao. De gewijde redenaar spoorde de geloovigen aan om steeds voor alles zich katholiek te toonen, trouwe kinderen van de Moederkerk, menschen van offer. Want zonder offer, komt niets groots tot stand.

Het koor zong de Mis in honorem St. Josephi van J. H. Dietrich, en na de Mis het „Te Deum" van A. Wildbergen.

Bij de receptie na de H. Mis, voerde namens de leden van de Coop. Ver. & Nijv. de heer E. Emperator het woord, om den Jubilaris, Alg. Adviseur der Vereeniging, te complimenteeren en te bedanken voor alles wat Z. E. voor de vereeniging gedaan heeft. Namens de vereeniging bood hij den Jubilaris een kostbaar geschenk aan, waarvoor de Jubilaris in enkele hartelijke woorden bedankte.

Woensdag ll. droeg Pater VERRIET in de St. Annakerk een plechtige H. Mis van dankbaarheid op, geassisteerd door de E. Paters KOENEN en DE VALK, den Jubilaris aangeboden door de ondersteunende Leden van den C. R. K. Volksbond.

Mededeeling.

Aan belanghebbenden wordt meegedeeld dat ondergeteekende te spreken is ten huize van den Bisschop, Brionplein, elken dag van af **9 uur tot 11 uur a.m.;** op de andere uren van den dag ter pastorie, Otrabanda.

P. fr. M. v. D. ELSEN
Provic. Apost.

Eerw. Zusters van Schijndel.

1 Aug. ll. was het 10 jaar geleden dat de Eerw. Zusters van Schijndel hier aankwamen, om het werk van het onderwijs, dat voor de Zusters Franciscanessen van Roosendaal, door de gestadige uitbreiding te zwaar werd, te verlichten. De scholen van Sta Rosa en Montagne werden overgenomen, alsook het Weeshuis, terwijl sinds verleden jaar de Zusters ook het onderwijs in de nieuwe parochie van Groot Kwartier op zich genomen hebben. In 1932 hopen de Zusters de school van Pietermaai over te nemen.

Gedurende deze 10 jaren heeft O. L. Heer zware offers van de Zusters gevraagd, maar haar werk ook overvloedig gezegend. Reeds verschillende meisjes van Sta Rosa en Montagne hebben hun intrede gedaan in de Congregatie.

Gods overvloedige zegen moge het werk der Zusters vergezellen.

Veertiguren-gebed te Pietermaai.

De parochie van Pietermaai viert haar jaarlijksch veertiguren-gebed.

Donderdagavond werd het geopend met Veni Creator, plechtig Lof en feestpreek door den Z. E. Pastoor VAN ROOY. Vrijdagavond was het plechtig Lof met feestpreek door den Z. E. Pastoor GALLÉ. Vandaag is er den geheelen dag gelegenheid om te biechten, van avond na 6 uur uitsluitend voor de mannen.

Morgen vroeg is er om half 5 een H. Mis voor de mannen, met Alg. H. Communie, om 6 uur voor de vrouwen, om half 8 voor de kinderen, en om half 9 plechtige Hoogmis.

Morgenavond is er om half zeven plechtig Lof tot sluiting van het 40 urengebed, met feestpreek door den E. P. VERRIET, processie en Te Deum.

Van komen en gaan.

Uit de Ver. St. is teruggekeerd de Heer ISAAC CAPRILES, en echtgenoote. Welkom.

Per SS. „Magdalena" is naar Europa vertrokken de Heer JOS A. CORREA, Directeur van de Maduro's Bank, vergezeld van zijn familie. Voorspoedige reis.

Koninginnefeest.

Daar 31 Augustus op Zondag valt, zal het Koninginnefeest gevierd worden op 1 Sept. a.s.

School te Emmastad.

Vrijdagmorgen zal de nieuwe neutrale bijzondere school te Emmastad plechtig geopend worden.

H. M. Arend.

Zondag keerde H. M. „Arend" van St. Martin hier terug, met de heeren H. SCHOTBORGH en Dr. A. DESERTINE aan boord. Zooals bekend zijn genoemde heeren enkele dagen geleden in speciale opdracht van het Bestuur naar de Bovenwindsche eilanden vertrokken.

Diefstallen.

Diefstallen zijn weer aan de orde van den dag.

Op verschillende plaatsen heeft men in de laatste week ingebroken of getracht in te breken. Men schrijft het toe aan het groot aantal vreemde werklieden, dat gedurende de laatste weken ontslagen is, zoowel bij de C. P. I. M. als bij het Gouvernement, en waarvan velen naar huis zijn teruggekeerd; doch ook een gedeelte is achtergebleven en nu maar op die wijze tracht aan den kost te komen.

In dank ontvangen

een werk getiteld: *Limites Honduras-Guatemala*, uitgegeven door de „Oficina de Estados Territoriales" van Honduras.

H. M. van Galen.

Dinsdag a.s. zal H. M. „van Galen" naar Suriname vertrekken. Men zal daar de Koninginnefeesten meevieren, om 8 September hier weer terug te keeren.

J. de J. Arends,

Med. — Doct. — Arts,
is voorloopig niet te consulteeren.

Cur. 23 Aug.

F. E. QUADEKKER
ARTS
Afwezig van:
26 Aug — 9 September 1930.
Waarnemer:
W. H. WINKEL
ARTS.
Telefoon: 892.
Spreekuren: 2—4 p. m.

Waterfort.

Zaterdag morgen werden een tweetal ladingen dynamiet en buskruit geplaatst door Openbare Werken in het meest vooruitstekende gedeelte van den fortmuur van het Waterfort. Dit vormt als het ware een uitbouwsel aan het eigenlijke fort, waarin enkele bogen — vroeger als logiesruimte bedoeld — waren onderbracht.

Nu komt een muur in het verlengde van de poort, waaraan men reeds druk bezig is te bouwen. Het heele leelijke uitbouwsel kan daardoor verdwijnen en hiermede is nu een begin gemaakt.

Hierdoor krijgt men meerdere voordeelen. De verdediging van het fort wint aan sterkte, betere opstelling voor schutters en mitrailleurs, terwijl een kwaadwillige zich niet meer zoo gemakkelijk kan dekken tegen de uitwerking van die wapens. Maar ook nog een ander minder wreed voordeel brengt het afbreken van deze uitwas met zich: het aanzien van het Gouvernementsplein wordt er aanzienlijk door verfraaid.

Het puin dat onstaat door het wegbreken van den muur denkt Openbare Werken goed te kunnen aanwenden voor de verharding van wegen en pleinen.

Zilveren Professiefeest.

Volgende week Woensdag hoopt de Eerw. Zuster MODESTA, van Sta Rosa, haar Zilveren Professiefeest te herdenken. Ongeveer 6 jaar is Zuster MODESTA hier in de missie werkzaam aan het onderwijs. Bij het offer dat zij bracht, toen zij alles wat haar dierbaar was vaarwel zei, om zich in den religieuzen staat geheel te wijden aan den dienst van God en haar evennaaste, heeft zij het offer gebracht, met liefde, om haar vaderland vaarwel te zeggen, en zich hier te komen wijden aan het onderwijs en de opvoeding onzer Curaçaosche jeugd. Daardoor heeft Zr. MODESTA recht op onze dankbaarheid en de dankbaarheid onzer katholieke ouders en kinderen, die haar zeker in hun gebed zullen gedenken, opdat de Goede God haar nog vele jaren schenke tot heil onzer jeugd.

Onze hartelijke gelukwenschen aan de Eerw. Jubilaresse.

West-Indische Padvindersvereeniging.

Zondag ll. was het feest voor onze jeugdige W. I. Padvindersvereeniging. De 4 eerste patrouilles, 24 leden, zouden, na met succes afgelegd examen, op plechtige wijze de 3 Padvindersbeloften doen. Om 11 uur trok men uit, van uit het Gouverneur Barge's Bad, met muziek voorop, naar Suikertuintje. Daar aangekomen maakten de leden zelf hun eten klaar. Om 2 uur verzamelden zich aldaar genoodigden, ouders en famieleden der Padvinders, alsmede het Bestuur der vereeniging, en in hun tegenwoordigheid legden de leden van de gemelde vier patrouilles hun geloften af. De voorzitter en leider der vereeniging, de sympathieke heer VAN MAAREL, die heelemaal leeft voor de jeugd en echt opgaat in zijn mooi jeugdwerk, wees in een opwekkend woord, z'n jongens op de beteekenis dezer plechtigheid en der geloften, spoorde ze aan om steeds trouw te blijven aan hun woord, hun geloften te herinneren van 's morgens vroeg tot 's avonds laat, steeds hun godsdienstplichten trouw na te komen, en steeds te denken aan God, aan Wien we alles te danken hebben.

Na een verfrissching te hebben genomen, keerden de jongens, zeer voldaan, in trucks huiswaarts.

Onze gelukwenschen aan de jeugdige vereeniging, haar sympathieken enthousiasten Leider en het Bestuur der Vereeniging. Dat zij groeie en bloeie, tot heil van onze Curaçaosche jongelingschap.

Binnenkort hopen wederom een paar patrouilles, die thans in opleiding zijn, hun geloften doen.

Plantage Fuik en de „Standard".

Nog steeds maar houden de geruchten aan, dat de „Standard Oil Co." de plantage Fuik zou gekocht hebben, om zich aldaar te komen vestigen. Uit goede bron vernemen wij, dat de aankoop nog geen voldongen feit is; wel dat er onderhandelingen gevoerd worden, waarop spoedig een beslissing zal moetun volgen, gezien het feit, dat de termijn van optie binnen enkele dagen zal afloopen.

Onze collega „La Prensa" verneemt, dat binnenkort genoemde Petroleum maatschappij hier een kantoor zal vestigen.

Dat moet toch wel ergens op wijzen.

Petroleum op St. Martin.

Volgens een radiogram uit St. Martin zijn de machinerieën voor boringen naar petroleum op St. Martin, voor rekening van de firma Clark en Clark aangekomen, en zal men binnenkort een aanvang maken met de voorbereidende werkzaamheden.

Protestantsche Gemeente te Emmastad.

Naar wij vernemen, deed zich onder de Protestantsche families, wonend te Emmastad, reeds geruimen tijd de behoefte gevoelen aan een eigen kerkgebouw met eigen dominé. De afstand van het kerkgebouw te Willemtad was een groot en overwegend bezwaar, om de godsdienstoefeningen geregeld bij te wonen. Daarom heeft men in een algemeene vergadering besloten tot de oprichting van een eigen protestantsche gemeente met eigen kerk; kerkbestuur en voorganger. Binnenkort hoopt men een aanvang te maken met den bouw van het kerkgebouw.

Walvischvaarders.

Dezer dagen krijgen wij bezoek van de vloot van walvischvaarders, die Curaçao aandoet om olie te bunkeren.

De vloot bestaat uit de volgende schepen:

N. T. Nielsen Alonso, 9516 ton groot, van de firma Melsom & Melsom, Nanset Noorwegen die hier Woensdag 20 aankwam:

C. A. Larsen, van 13.246 ton, van J. Rasmussen & Co te Sandefjord, Noorwegen die 21 ll. aankwam;

Vikingen, 12.639 ton groot, die vandaag komt;

Southern Princess, 12.092 ton groot van Norman C. Watt te Liverpool, die morgen komt;

Thorshammer, 12.321 ton groot, van A. S. Bryde & Dahls te Halfangerseishal Sandefjord, die Dinsdag a. s. komt.

Peder Bogen 9384 ton groot, van de firma J. Rasmussen & Co. te Sandefjord. Noorwegen, die Donderdag a. s. komt, en *Fraternitas*, van 16.734 ton, van Noorwegen.

Welkom!

SPORT.

ASIENTO—JONG-HOLLAND 2—1.

Dat er veel belangstelling was voor de wedstrijd *Jong Holland—Asiento* verleden Zondag hebben wij kunnen zien op Mundo-Nobo aan de volksmenigte rondom het veld.

Het publiek was hevig geinteresseerd bij den uitslag, daar gespeeld werd voor de eindstrijd KONINGIN WILHELMINA BEKER. Men voelde de spanning duidelijk aan.

Om vijf uur n.m. schopten zich de spelers een oogenblik los en dan kwam de scheidsrechter op het veld. De begroeting voor den opgooi was minzaam. *Jong-Holland* begon met den wind in den rug. Na een schermutseling op het middenveld, was de eerste aanval voor J.-H. zonder resultaat. Er kwamen nu verschillende aan weerskanten. Over het algemeen werd SHORT PASSING door J.-H. gespeeld, terwijl door Asiento LONG-PASSING [illegible] J.-H. scheen het driehoekspel te [illegible] minnen, hetwelk in de perfectie werd toegepast.

ASIENTO deed dan weer eenige gevaarlijke aanvallen, maar dan ging de rood-wit-blauwen weer fullspeed in de richting van *ASIENTO* met hun roode truien.

Het spel was in het algemeen forsch en nu en dan moest de scheidsrechter blazen om een vrijschop op te leggen wegens overtreding, van beide partijen.

Een aanval op Asiento's doel, gevolgd door een schot van J-H. werd de „keeper" Teunissen stopte, [illegible] het gevolg dat het leder vlak voor de voeten van Michel terecht kwam die onmiddelijk een punt voor zijn club wist te maken. *Jong Holland* leidt 1 — 0.

Een geschreeuw uit het Curaçao

sche publiek, terwijl bij de Hollanders die hunne bazuinen meebrachten een doodsche stilte heerschte.

De rust kwam met stand 1—0 voor de R. K. V. V. Jong-Holland.

Na vijf minuten rusten begon de tweede helft. We kregen direct een verwoeden strijd van veel sneller tempo dan voor de rust.

Na eenige mooie aanvallen van de rood-wit-blauwen, kwam Asiento's voorhoede meer in actie, maar niet voor lang, want Sentiago was altijd op zijn plaats.

Een der spelers van Asiento gaf een keihard schot op het doel van J-H, de bal kaatste tegen het lijf van de links-half van J-H, en de scheidsrechter wees naar het bewuste punt, dus STRAFSCHOP, aangezien het volgens zijn meening een HANDSBALL was.

Asiento schoot en keeper Lamper kaatste den bal corner.

Na de uittrap kreeg de rechtsbuiten van Jong-Holland den bal en ondernam een ren, passeerde Dyckshoff, gaf over aan Leers die bijna langs de doellijn den bal met een boog naar links trapte vlak voor het doel.

De keeper Teunissen ving den bal en werd direct door Leers en v. Utrecht aangevallen, terwijl hij een zwaai maakte om vrij te komen van dien aanval, werd hij door de linksbinnen Tweeboom aangevallen, welke aanval veroorzaakte dat den bal van uit zijn handen viel en in het doel rolde.

De keeper deed een beweging alsof hij wilde zeggen dat de bal reeds buiten de lijn was. Scheidsrechter wees naar het midden, het geen deed blijken dat het een punt was. Later na een der grensrechters gehoord te hebben, gelastte hij den bal vlak voor het doel te plaatsen en hoorden wij dat het een vrijschop was naar aanleiding van den ongeoorloofden aanval op den keeper. Het doelpunt werd dus vernietigd. Het spel ging daarna door tot ongeveer 10 a 15 minuten voor het einde Asiento 2 doelpunten maakte en de stand gebracht werd op 2—1. Het einde kwam in met 2—1

Spelers die in dien wedstrijd uitblonken zijn, Teunissen, de Wolff, Francis, Dykshoff en de linksbinnen, wiens naam mij onbekend is. Bij Jong-Holland, Sentiago, Leers, M. Lamper, Sibilon, Tweeboom en Michel.

NABETRACHTING.

Jong-Holland heeft zijn protest ingediend bij de C. V. B. omtrent het vernietigde doelpunt. Zal de wedstrijd overgespeeld worden?

Wij hebben zeer zeker een goeden wedstrijd gezien. Over 't het algemeen is er „fair" gespeeld, enkel de leiding liet iets te wenschen over in de laatste helft.

Welke de sterkste partij was, is niet gemakkelijk te zeggen. Naar onzen smaak speelde *Jong-Holland* een beetje beter voetbal wat techniek betreft.

Wat wel duidelijk uitkwam was de meerderheid in het aanvallen der voorhoede ten opzichte van de achterhoede.

Het was zeer zeker een strijd tusschen twee ploegen die in alle onderdeelen van het spel waren doorkneed.

Nu iets over de leiding. De eerste fout zat hierin, dat de scheidsrechter een strafschop gaf wegens handsball. Hier rijst de vraag bij mij of die „hands" opzettelijk geschiedde.

Zie Spelregels, regel 9 letter d, „Opdracht aan scheidsrechter".

Later werd een doelpunt, door *Jong-Holland* zeer zuiver gemaakt, volgens mijn nederige opvatting, geannuleerd, volgens de meening van den scheidsrechter, omdat een overtreding was begaan van regel 8.

Ik stond vlak in de buurt en heb duidelijk gezien dat dit punt zuiver was. Indien men regel 8 letter b leest ziet men zeer duidelijk dat een keeper mag aangevallen worden, wanneer hij den bal houdt.

Men moet tevens niet vergeten dat een scheidsrechter niet alles kan zien en tevens niet onfeilbaar is; als mensch kan hij zich wel eens vergissen en daarom juist bestaat een protest-commissie.

Hernandez.

PROGRAMMA.

der feestelijkheden ter gelegenheid van den Verjaardag van Hare Majesteit de Koningin

Wilhelmina

te vieren op Maandag 1 September.

7.—v. m. Reveille.

7.30 v. m.
Aubade op het Gouvernementsplein.

8.30 v. m.
Militaire Marsch met muziek door de stad

7.— tot 11 v. m.
Schietwedstrijd op de schietbaan op het Rif.

1e Geweerschieten, schoolschijf A. Afstand 100 M., knielend vrije hand 5 patronenvuur.

2e. Pistoolschieten, ringschijf. Afstand 20 M. staande vrije hand. 6 patronenvuur.

Prijzen geweerschieten.

1e. Prijs Verguldzilveren medaille.
2e. „ Zilveren medaille.
3e. „ Bronzen medaille.
Pistoolschieten 3 prijzen kunstvoorwerpen.

8.—tot 9.30 v. m. Fietswedstrijd.

Route Wilhelminaplein—Columbusstraat—Scharlooweg—Concordiaplein—Pietermaai—Wilhelminaplein.

Drie prijzen
1e. Prijs Nieuwe Raleigh fiets (welwillend beschikbaar gesteld door Firma M. Capriles & Sons.)
2e. Prijs Kunstvoorwerp
3e Prijs Kunstvoorwerp

9.—tot 10 v. m. Behendigheidswedstrijd voor auto's en Motorrijwielen op het Damplein.

Prijzen luxe voorwerpen

9.—tot 12 v. m. Zwemwedstrijd.

50 M. rugslag }
100 M. vrijslag } Seniores en Juniores
50 M. schoolslag }
Drie Prijzen. Luxe voorwerpen

10 tot 12 v. m. Wedstrijden voor kinderen op het Damplein.

Aardappelrace, hardloopen voor jongens en meisjes, touwtrekken enz.
Aantal prijzen naar mate der deelnemers

12 tot 3 n. m. Zeilwedstrijd voor visschers.

1e Prijs f. 75.—
2e Prijs f. 50.—

3 tot 4 n. m. Optocht voor versierde automobielen en Optocht van reclame auto's

Prijzen Kunstvoorwerpen

4 tot 5,30 n. m. Voetbalwedstrijd,

Bekerprijs

In de pauze 4.30 - n. m.

Ezelwedstrijd

voor jongens. Zooveel mogelijk eigen ezels meebrengen.

1e Prijs: Een ezel met zadel en toom.

5.30 n. m. Uitdeeling der prijzen op het Voetbalterrein.

Voor de taptoe Colonne geweer uit te voeren doer Mariniers van Rooy Canari in het fort Amsterdam.

8. — n. m. Taptoe. Daarna optocht van verlichte automobielen met muziek.

9.30 n. m. Schitterend vuurwerk op de Rifbrug.

Alle nummers van het programma zullen zooveel mogelijk opgeluisterd worden door muziek.

Door de Koninklijke Vereeniging „Onze Vloot" is beschikbaar gesteld een extra prijs voor de beste prestatie van eenig deelnemende der Marine.

Officieële Berichten.

De heer L.A. Blom. loods aan de Caracasbaai werkzaam is overgepaatst naar de St. Annabaai en de heer J. Tinge, loods aan St. Annabaai is overgeplaatst naar de Caracasbaai.

Aan den heer F.H.Ruiz, seiner bij den Landsradiodienst op Aruba is vier weken vrijstelling van dienst verleend met vergunning dezen tijd op Curaçao door te brengen.

Aan den heer H.G.Quast, kommies verifcateur alhier, is drie maanden wegens ziekte binnenlandsch verlof verleend.

Aan den heer S. Jainundun Sing, bevolkingscontroleur alhier, is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

De aanwijzing bij G.B. dd/ 24 Juni 1930, No. 759 van Albert Anton Gerding om behulpzaam te zijn bij de invoering der bevolkingregisters in de buitendistricten van Curaçao, is ingetorokken en de heer Gerding is benoemd tot tijd bevolkingscontroleur ahier.

Schrijf maar raak!

Onder dit opschrift zegt de „MORGEN":

„Het Volk" bevat een hoofdartikel onder den titel „Vloot-poëzie", waarin de onkunde alleen maar door de verwaten spotlustigheid geëvenaard wordt.

Zoo vertelt het blad, dat minister Deckers twee flotille-leiders wil.

Een voor de West om te zorgen, dat de petroleum-raffinaderij van Sir Henry Deterding niet opnieuw door een Venezolaanschen avonturier in gevaar worde gebracht, en een, die op en neer zal varen tusschen Vlissingen en Den Helder, ter bescherming van ons eigen dierbaar plekje grond.

En verder leest men nog:

Ook over de flotille-leider, die voor de West is bestemd, is oneerbiedig gesproken. Een koopvaardijschip loopt 18 mijl. De flotille-leider zal maar 15 mijl loopen.

De inktkoelie, die dit fraais neerschreef, en er vermoedelijk hoogst tevreden over is, omdat hij het zoo fijntjes heeft gezegd, verwart zoo maar eventjes de flotille*leiders* die in het vloot*plan* van Minister Deckers voorkomen en het flotille*vaartuig*, dat dezelfde minister voor West-Indië aanvraagt. Natuurlijk zal deze hoofdartikelaar, die schrijft over dingen, waarvan hij *niets*, maar dan ook heelemaal *niets* weet, heel verward en spotlustig komen verklaren, dat zoo'n vergissing nu toch heelemaal niets om het lijf heeft. Maar als men weet dat de flotilleleiders — waarover *thans niet* zal worden beslist — kleine kruisers zijn van 3000 ton met een snelheid van *ten minste* 32 mijl inplaats van de 15 mijl van het flotille-vaartuig dat 1700 ton meet, dan voelt men de verregaande onkunde van dezen schrijver, die juist daarom zoo gemakkelijk spot. En dat in het soc dem. *hoofd*orgaan!

Havenbeweging

Juli 1930.

ZEILSCHEPEN

	Aantal	Inhoud in M³. Bruto	Netto
Juli	162	27.479	22.830
Vorige maanden	930	138.950	118.390
Totaal	1.092	166.429	141.220

STOOMSCHEPEN

	Aantal	Inhoud in M³. Bruto	Netto
Juli	472	4.667.736	2.554.683
Vorige maanden	2.750	27.903.114	15.369.801
Totaal	3.222	32.570.850	17.924.484

Aangekomen van:		*Vertrokken naar:*	
Aruba	51	Aruba	44
Boniare	40	Bonaire	40
Bov. Eil.	2	Bov. Eil.	3
Kingston	1	Guanta	1
La Guaira	4	La Guayra	3
Las Piedras	5	Kingston	1
La Vela	11	Las Piedras	8
Pampatar	1	La Vela	20
Pto. Cabello	27	Pto Cabello	34
Pto. Plata	1	Pto Plata	1
Rio Hacha	1	Rio Hacha	1
Sto Domingo	1	Santo Domingo	1
S. P. Macoris	2	Sta Martha	1
Tucacas	14	Macoris	2
Zee	1	Trinidad	1
Totaal	162	Totaal	161

Bevolkingsregister Curaçao

Waarschuwing voor Passagiers.

Hierbij wordt ter kennis gebracht, dat personen, die op Zon- en Feestdagen het eiland Curaçao wenschen te verlaten **en voldoende** kunnen bewijzen, niet eerder in de gelegenheid geweest te zijn, zich op het Bevolkingsbureau of bij de Districtmeesters af te melden, daartoe op den vertrekdag nog aan een ambtenaar van het Bevolkingsbureau de vereischte opgaven kunnen doen, **op het Bureau van den Vreemdelingendienst, tusschen 9.30 v.m. en 1 uur n.m.**

Vertrek zonder bewijs van afschrijving kan gestraft worden met hechtenis van ten hoogste 3 maanden of geldboete van ten hoogste 100 gulden.

Curaçao, 8 Augustus 1930.

De Ambtenaar van het Bevolkingsregister,

C. M. MEYBOOM.

Population-Register

Curaçao.

Warning to Passengers.

It is hereby made known, that persons, intending to leave the island of Curaçao on Sundays and other Holidays and who can give **satisfactory explanation** of not having had the opportunity earlier to notify their departure to the Populationregister or to the Districtmasters, can still have the opportunity to notify an employee of the Populationregister at **the Foreigners-office (Deposit-office), between 9.30 a.m. to 1.00 p.m.**

Departure without having their passports stamped, **can be punished with penalty of 3 months custody or a pecuniary fine of 100 guilders.**

Curaçao, 8 August 1930.

The Chief of the Populationregister,

1—5 C. M. MEYBOOM.

Bekendmaking.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao, brengt hierbij ter algemeene kennisse, dat, overeenkomstig het bepaalde bij art. 9 van de Vergunningsverordening 1908, (P.B. 1909, No. 7), ter gelegenheid van de viering van den 50sten verjaardag van Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden, in den avond van Maandag, den 1sten September 1930, de sluitingsuren worden verlaat, voor:

tapperijen en grossierderijen in gedistilleerd van des avonds negen uur tot des middernachts;

koffiehuizen, bierhuizen, ijshuizen, logementen en restaurants van des middernachts tot des nachts ten twee ure.

De houders dezer inrichtingen worden echter in hun eigen belang herinnerd aan het bepaalde bij art. 12 der Vergunning-verordening 1908, luidende, dat zij zich moeten houden aan de voorschriften der politie, zorgen dat bij hen geen ongeregeldheden of hazardspelen plaats hebben en geen bier of gedistilleerd toegediend worde aan kennelijk beschonken personen, noch aan personen beneden den ouderdom van zestien jaren.

Bij niet strikte nakoming dezer bepalingen stellen de houders zich bloot aan onmiddellijke sluiting van hun inrichting op genoemden avond door de politie, onverminderd de straffen op het begaan der overtredingen gesteld.

Willemstad, Curaçao, den 13 Aug. 1930.

De Procureur-Generaal,

1—2 *Hoofd der Politie vd,*

VAN DIJK.

Bijblad 23 Aug 1930

Katholiek Nieuws.

PATER C. C. BRONSVELD.

Eerste plechtige H. Mis.

De Msbde. van 15 Juli ll. schrijft:

In de parochiekerk te Hoorn had onder enorme belangstelling een schoone plechtigheid plaats, die door merkwaardige omstandigheden nog een bijzonder karakter had. De Weleerw. Pater C. C. Bronsveld, van de Witte Paters van Lavigerie, droeg voor de eerste maal een plechtige H. Mis op aan het altaar zijner vroegere parochiekerk.

Zooals men weet is de neomist een kleinzoon van wijlen dominé Bronsveld en een werd hij groot-gebracht bij mevr. Bronsveld—Vitringa, eertijds te Hoorn woonachtig, thans Benedictines in de priory te Heide, bij Antwerpen. Aan het mooi versierde altaar, waar rondom verschillende vaandels het feestelijk aanzien verhoogden. celebreerde pater Bronsveld om half elf het H. Offer, met assistentie van den hoogeerw. deken J. P. Huibers, als presbyter. assistens, den zeereerw. heer F. Cornet, pastoor te Haarlemmermeer, als diaken en den zeereerw. P. Zoetmulder, van de Witte Paters, als subdiaken.

Na het Evangelie hield deken Huibers de predikatie. De gewijde spreker schetste de geschiedenis van den H. Apostel Paulus, die een allerverhevenst lied is van den triomf der liefde van het Goddelijk Hart.

Wat daar geschied is met Sint Paulus, heeft zich in den loop der eeuwen in de geschiedenis der H. Kerk telkenmale herhaald, zoo niet in dezelfde persoon, dan toch in de geslachten, die elkander opvolgden, en ieder volk kan wijzen op de groote en wonderbare overwinning van de liefde van het Goddelijk Hart.

Een der bewijzen daarvan is dit overheerlijke en glorieuze priesterfeest!

Spr. wil de tolk zijn van het dankbare Katholieke Nederland!

In vroeger jaren was de naam Bronsveld een schrik voor ons Katholieke volk, en de drager van dien naam scheen het als een levenstaak te beschouwen, de Kerk Gods op alle mogelijke wijze aan te vallen en te bestoken en afbreuk te doen waar hij kon. En toch, daar was geen verbittering, geen wraakgevoel onder de Katholieken. Men wilde het: daar was in dien man iets oprechts. Een dwalende, maar die wellicht ook kon zeggen: ik deed het in onwetendheid. Men had medelijden met hem. Daar werd gebeden, gebeden: „Bewaar, Heer, Uwe Kerk." Maar ook: „Heer, dat ook hij moge zien".

En ziet, het uur van Gods wrake is gekomen, als een vruchtbare zegen van onafgebroken Vaderlijke liefde en van Goddelijke Barmhartigheid en nooit volprezen voorzienigheid.

Spr. schetst, hoe de genade Gods gewerkt heeft in het gezin Bronsveld. De echtgenoote van een zoon van den grijsaard werd een vurig voorvechtster voor de Katholieke zaak; niet alleen in Hoorn, maar voor heel het land, en in het Parlement, tot later zuster Johanna achter de tralies van het klooster God nu looft en dient.

Maar grooter overwinning beleven wij nu thans, op dit oogenblik. Een eigen zoon van den grijsaard had zelf het geluk het Katholiek geloof te omhelzen. Na zijn dood kregen zijn kinderen in Hoorn hun verdere opvoeding en een hunner staat thans aan het altaar als Priester Gods. Spr. schetst dit als een bewijs van Gods oneindige liefde.

Deze priester heeft niet het geluk zijn ouders hier tegenwoordig te zien, maar zij zien uit den Hemel en danken God voor het geluk, hun in hun kind geschonken. Ja, daar gaat zelfs een jubelkreet omhoog van hem, die eens in onwetendheid gehandeld heeft, maar toch zijn kinderen en kleinkinderen bleef zegenen en die nu hij de waarheid ziet, zich eindeloos verheugt in den kleinzoon, die gegeven is, om alles te herstellen!

Na deze toespraak was spoedig het ontroerend moment aangebroken, waarop een achttal familieleden uit de handen van den jongen priester de H. Communie ontving.

EEN VOORMALIG OFFICIER ALS PRIESTER.

Bij de priesterwijding van Hugo Richter.

De Weensche correspondent van de „Msbde" schrijft:

Zondag, op den tweeden Zondag in Juli, is de aloude Dom van St. Stefan in Weenen, voor de zooveelste maal, getuige geweest van de verheven plechtigheid der H. Wijding.

Een breede schare van jeugdige levieten heeft uit de hand van mgr. dr. Kamprath, Weenens wijbisschop, het H. Sacrament van het Priesterschap ontvangen. Onder de wijdelingen was ook een diaken, Hugo Richter, die reeds den leeftijd van een-en-zestig jaar heeft bereikt. vooraleer de toegang tot het Heiligdom hem werd geopend.

De wijdeling aanschouwde het levenslicht in de oude hoofdstad van het voormalig koninkrijk Bohemen, in het schitterend Praag. In verschillende garnizoenssteden van Gallicië, Bosnië en Dalmatië heeft hij zijn keizer gediend, en toen in 1914 de wreede wereldoorlog uitbrak, was hij aanstonds gereed, naar het Noord-Oostfront te vertrekken, om daar de belangen van zijn vorst en zijn vaderland gewapenderhand te gaan behartigen. Slechts korten tijd diende hij, gedurende de oorlogsjaren, in Roemenië, geheel den overigen tijd bracht hij door aan het Russisch front, in Wolhynië vooral. waar hij spoedig werd bevorderd en tot Oberst benoemd.

Maar nog een veel hoogere bevordering zou hem in Wolhynië ten deel vallen; daar wachtte God op hem, daar zou hij de roepstem des Heeren hooren, die hem noodde op te gaan naar het altaar van den Allerhoogste. Heel eenvoudig, ongekunsteld, heeft de nieuwe priester mij het verhaal van zijn roeping meegedeeld. Eens, het was gedurende het z.g. Russisch offensief, kreeg Oberst Richter de opdracht, met een bataljon van zijn soldaten, den terugtocht van het leger te dekken. Daarvoor was noodig een brugje, dat over een niet al te breed beekje was gelegd, tegen den vijand te verdedigen: aan de overzijde toch, was men, voorloopig althans, beveiligd voor het vuur van den vijand.

Geheel den nacht trokken de Oostenrijkers over het brugje; toen het eerste daglicht gloorde, waren allen aan de overzijde, behalve de Oberst, die met een luitenant en onderofficier tot het laatste was gebleven. Terwijl zij zich gereed maken, eveneens het bruggetje over te gaan, valt de eerste Russische granaat vlak aan de overzijde van het bruggetje, de vijand heeft dus gezien, wat er in den nacht gebeurd is. De eene granaat volgt op de andere, het blijkt duidelijk, dat het bruggetje het mikpunt is geworden voor de vijandelijke artillerie. Voor ons, zoo verhaalt de vroegere Oberst, bleef er dus niets anders over, dan een schuilplaats te zoeken tegen het vijandelijk vuur, een schuilplaats, waarover de vijandelijke kogels zouden heenvliegen, wanneer zij poogden, den anderen oever te bereiken.

De meest veilige schuilplaats scheen ons te zijn, onder het bewuste bruggetje en zoo daalden we langs de helling naar beneden, in het koude nat. Nauwelijks hadden we onze schuilplaats bereikt, of daar naderden reeds de voorposten van het Russisch leger, dat de vluchtende Oostenrijkers nazette. Geheel den dag trokken Russische krijgers met kanonnen en machinegeweren over het bruggetje, dat ons schuilplaats bood.

De positie der verscholenen was allesbehalve plezierig. Langzaam zonken zij dieper in den moerasgrond, waar zij een schuilplaats hadden gezocht, totdat tenslotte enkel hun schouders en hoofd boven het water uitstaken. En terwijl zij al dieper wegzonken in het koude vocht, regende voortdurend een stroom van vuil door de reten van het bruggetje, waarover een tienduizendtal van Russen op dien dag henen trok.

Eindelijk viel de avond; het getrappel daarboven hield op, en men kon een beetje op verkenning uitgaan om te zien, wat er van de anderen was geworden. Met groote moeite wist hij zijn hand los te maken uit de wortelen en struiken en tastend zocht die hand in het duister de makkers. Niet lang duurde het, of een was gevonden; vlak bij den Oberst was de onderofficier, maar als hij hem over het gelaat streek, voelde hij de koude van den dood: de man, die iets kleiner was dan de Oberst, had niet meer de kracht gehad, zich uit de inzinking althans in zooverre te bevrijden, dat zijn mond boven water bleef; hij was in den loop van den dag verdronken in het beekje.

De luitenant werd later, evenals de Oberst, gered, doch moest maandenlang in het ziekenhuis liggen, terwijl de Oberst zelf, niet de minste nadeelige gevolgen heeft gehad van zijn koud bad.

Zij moesten echter nog geheel den nacht in het beekje blijven staan; en als de morgen aanbrak, begon het daarboven weer opnieuw. Doch thans vernam men Duitsche commando's, de Duitsche soldaten zaten op hun beurt de Russen op de hielen, die een goed heenkomen over het bruggetje hadden gezocht. Luidkeels begonnen de twee verscholenen nu te schreeuwen en spoedig werden zij, door een soldaat uit het „grosse Vaterland," aan een wissen dood ontrukt. Maar op het oogenblik, dat de Oberst met zijn natte hand over het verstijfde gelaat van zijn krijgsmakker had gestreken, was hem de nietigheid van het leven zoo overtuigend tot bewustzijn gekomen: dat hij het voornemen maakte, „mijn laatste levensjaren wil ik God, den Heer, wijden". Op dat oogenblik, zoo vervolgt de wijdeling, dacht ik, dat ik daarmee een groot offer bracht, thans heb ik ingezien, dat het feitelijk de grootste genade was, die God mij ooit heeft gegeven....

De oorlog spoedde ten einde. Na de omwenteling liet men hem, nog een jaar, alle verschrikkingen meemaken, die in dezen tijd, voor een voormalig keizerlijk officier met den dienst bij de Volkswehr waren verbonden.

Als gepensionneerd overste maakt hij kennis met een pastoor in Weenen, aan wien hij breedvoerig verhaal deed van de gebeurtenissen in bedoelden nacht en wien hij tevens zijn wensch openbaarde, priester te worden. Deze was hem een beetje behulpzaam en bracht hem bij den kardinaal. Het antwoord van Z. Em. was, dat zoodra de noodige studiën afgelegd zouden zijn, de bisschop er niet het minste bezwaar tegen zou hebben, hem de handen op te leggen. Met taaie volharding en grooten ijver, maakte hij nu de noodige studiën, eerst het Obergymnasium der philosophie en theologie aan de universiteit. Het laatste jaar woonde hij in het aartsbisschoppelijk groot-seminarie, om eindelijk, op den huidigen dag het toppunt van zijn wenschen te bereiken.

Op 28 Augustus 1930 is de eerste trekking van de Loterij ten bate van het „Theater Brion", en daarna telkens om de vier weken.

Allerlei.

In zes uur de Wereld rond!

(Door FRITZ VON OPEL de Duitsche automobiel-fabrikant, die ook raketvliegtuigen vervaardigt.)

Zonder mij te bekommeren om het scepticisme der geleerden — en ik herinner mij heel goed, dat zij mij uitlachten, eer ik den 30sten September verleden jaar mijn proef nam met mijn eerste rakketvliegtuig — wil ik hier verklaren, dat ik den dag hoop te beleven, dat ik in een vliegtuig gedreven door raketten, in zes uur rond de aarde zal vliegen.

Voor het einde van dit jaar zal ik wederom de route afleggen, die Louis Blériot beroemd gemaakt heeft, toen hij als eerste over het Kanaal vloog, namelijk van Calais naar Dover. Maar ik denk, dat ik den sprong precies in 14½ minuut kan maken.

Den 31sten Juni 1928 heb ik de wereld van de techniek in verrassing gebracht, door mijn raketauto te bestijgen, die men de „machine des duivels" noemde, en een snelheid bereikte van 156⅓ mijl in het uur op rails, die zich bij Hannover bevonden. Dat was 89 mijl meer dan ooit door eenig voertuig op rails behaald.

Deze machine was uitgerust met een stel van 24 raketten.

Toen ik trachtte deze snelheid nog te verhoogen, sprong de wagen in de lucht en viel als een vlammende massa van de rails af.

Mogelijk is het ongeluk veroorzaakt door een voortijdige ontploffing van een der remraketten. Ik kwam er gelukkig heelhuids af. Maar dit ongeluk heeft mij volstrekt niet ontmoedigd, want deze proefneming overtuigde mij van de snelheidsmogelijkheid van een raketsysteem.

Ik ging door met mijn proefnemingen met raketten in mijn laboratorium, doch moest tegelijkertijd de Opel-fabriek te Rüsselheim besturen.

Den 30sten September verleden jaar was ik gereed om in mijn verbeterd raket-vliegtuig op te stijgen. Bij de landing werd mijn machine vernield, daar ik op 49 voet hoogte had gevlogen, en dat niet hoog genoeg was om een veilige daling op de aarde te verzekeren. Maar de vlucht op zichzelf werd door iedereen als een groot succes beschouwd, en van dien dag af ben ik steeds bezig aan het uitdenken van nieuwe verrichtingen en verbeteringen voor mijn raketvliegtuig.

Velen mijner vrienden hebben mij gevraagd, waar ik toch de idee vandaan gekregen heb om raketten op auto's en vliegtuigen toe te passen. Dit zal ik u hier voor de eerste maal uitleggen.

Toen ik geinteresseerd werd bij de aviatiek en bij de auto-industrie, herinnerde ik mij, dat ik als student een verhandeling van een professor aan de Universiteit van Padua in de middeleeuwen gelezen had.

De professor, wiens naam ik mij niet meer herinner, is er zelfs toe gekomen om diagrammen te teekenen, waarmede aangetoond werd, hoe men raketten op vliegtuigen en onderzeebooten kon toepassen. Hij was een groot profeet. Hij was zijn tijd eeuwen vooruit. Het denkbeeld, om een duikboot met raketten voor te bewegen is onpractisch, en zelfs onmogelijk, dat weet ik sinds lang.

Ik herinner me, dat, toen ik aan de universiteit van Darmstadt studeerde, voornamelijk in de ingenieurswetenschap, ik groote achting koesterde voor de denkbeelden van dezen Italiaanschen professor, en ik hoopte zijn theorieën nog eens te kunnen verwezenlijken.

Ik kan hier als resultaat van mijn proefnemingen verklaren, dat het theoretisch volstrekt niet onmogelijk is, met een vliegtuig een snelheid van 5000 mijl per uur te bereiken.

Bij mijn laatsten vliegtuig-tocht heb ik raketten met kruit gevuld gebruikt. Maar deze heb ik laten varen, en in de toekomst zal ik raketten met vloeistof gevuld gebruiken. Ongetwijfeld zullen de chemische stoffen, welke hoofdzakelijk uit gassen bestaan, beter geschikt zijn voor het doel. Het vliegtuig dat thans gebouwd wordt voor een tocht over het Kanaal, zal voorzien zijn van met vloeistof gevulde raketten.

Deze zelfde raketten zullen, naar ik vast geloof, den mensch eens in 6 uur rond de aarde brengen. Dit is een heel verschil met het eens zoo fantastische plan van Jules Verne om de wereld in 80 dagen om te reizen. Maar de practische voordeelen van de raket zijn wel gebleken bij het brengen van lijnen naar schepen, die in nood verkeeren en bij het bestrijden van brand in wolkenkrabbers.

Een raket met vloeistof gevuld kan vijftig of zestig uur lang onafgebroken gebruikt worden, wanneer het noodig is, en heeft veel meer kracht dan de kruitraket.

Wanneer dit soort raket, waarop ik mij gespecializeerd heb, aan gewicht verliest, veroorzaakt de wet van het evenwicht, dat hij voorwaarts gaat met een wippende beweging. Het gewichtsverlies wordt veroorzaakt door de ontsnapping van gassen. De snelheid van de raket hangt nu af van zijn gewicht en van de hoeveelheid gas, die ontsnapt.

In den kop van deze raket gebruik ik twee vloeistoffen. Zoolang als het mij mogelijk is, zal ik de namen van deze chemische stoffen geheim houden. Deze twee vloeistoffen worden door middel van een pomp in de verbrandingskamer van de raket gebracht.

Op zijn beurt komt het gas, dat gevormd wordt door het verbranden van de twee vloeistoffen in een groote kamer met een snelheid van 2200 meter in de seconde. De afvloeiing van de vloeistoffen naar de verbrandingskamer kan worden geregeld, dus ook de snelheid van de raket.

Er is een vraagstuk, dat ons tegenwoordig nog bezig houdt, dat is de kwestie, hoe het vliegtuig in de hoogte te brengen.

Het raket-vliegtuig zal het best kunnen werken op een hoogte van 50.000 voet. Groote snelheid zal het vliegtuig stabiliteit verleenen en ik denk ook om grootere vleugels te construeeren.

Ongetwijfeld zullen vele vliegtuigdeskundigen en geleerden deze uiteenzetting beschouwen als de denkbeelden van een droomer en een fantast. Ik ben er mij van bewust, dat mijn project wel aan eenigen twijfel onderhevig is, maar ik heb bewezen, dat ik een raketauto kan maken, en eveneens een raket-vliegtuig. Ik schrik er niet voor terug rond de aarde te vliegen met een groote snelheid, viermaal grooter dan die van deze planeet om haar as.

Bij mijn laboratorium-proeven heb ik met raketten reeds een snelheid van 3600 mijl in het uur bereikt. Te oordeelen naar den vooruitgang, dien ik hierbij gemaakt heb — natuurlijk alleen in theorie — zou het mij niet verwonderen, wanneer ik in mijn laboratorium een snelheid van 5000 mijl zou kunnen bereiken. Ik geloof, dat het raket-systeem het vliegtuigwezen, flink vooruit zal helpen, tenminste daarheen gaat mijn eerzucht.

(N.K.)

Door een biljet van de LOTERIJ ten bate van het Theater Brion te koopen, beproeft men niet alleen zijn geluk, doch tevens draagt men bij voor het theater.

De hoofdprijs van de LOTERIJ en bate van het „Theater Brion" is f. 2.000 (Twee-duizend gulden)

D. Wenschveen,

die met verlof naar Holland terugkeert om zijn kinderen te bezoeken, brengt hierbij zijn hartelijken dank aan zijn vrienden en kennissen, voor de vriendelijkheid bij hen genoten gedurende zijn verblijf alhier. 2—2

Wat gebeurt er in Europa?

Niets vergeten, maar ook niets geleerd.

't Europa van 1930 is 'n ander dan dat van 1918—1919, den tijd der vredestractaten. Immers: in 1919 stonden de overwinnaars van den wereldoorlog als eenheidsfront tegenover de overwonnenen. Maar 1930 vertoont 't verschijnsel, dat deze felle contrasten heel veel van hun scherpte hebben verloren; immers er zijn overwinnaars, die hun collega's in den steek hebben gelaten en toenadering zoeken tot de overwonnenen, om met dezen samen de vroegere bondgenooten in toom te houden en zoo begint 't Europa van 1930 weer sterke gelijkenis te vertoonen met dat van 1913.

Disharmonie.

In de laatste tien jaar heeft Parijs den toon aangegeven: in Parijs speelde men de eerste fluit, de rest van Europa had naar de pijpen te dansen. Maar sedert het voorjaar van 1930 is er 'n tweede concertmeester bijgekomen en die blaast er zijn melodie tegen in, zoodat de accoorden maar niet samen willen klinken, zoodat beider spel ons valsch in de ooren klinkt: er is disharmonie gekomen, dat is onder geen stoelen of banken te verbergen, 't is duidelijk te hooren, voor ieder, die z'n ooren den kost geeft. Thans zijn Parijs en 't fascistische Rome, de beide orkesten dirigenten: Briand en Mussolini wedijveren om den voorrang, wie in de oogen van de gansche wereld de liefelijkste muziek zal doen klinken. Neen de Rattenvanger van Hameln is meer dan 'n vage figuur uit 'n kindersprookje: 't is werkelijkheid, want hier hebben we er twee tegelijk, die hun verrukte toehoorders in 't verderf willen lokken.

Mussolini's vreedzame veroveringen.

De stille revolutie tegen 1919, de spanning tusschen Parijs en 't fascistische Rome, is 't feit van den dag, daarmee houdt Europa zich op den huidigen dag bezig. Italië voelt zich bedrogen, wat betreft de vruchten der overwinning van 1918. En wat heeft 't nu gedaan in de eerste opwelling van teleurstelling en bitterheid? 't Ging tyranniseeren, de gebieden die het verkregen had: zoo werd Zuid-Tyrol op wreede wijze onderdrukt, de eene gewelddood volgde op de andere. 't Gevolg was natuurlijk 'n gevaarlijke spanning met 't diep vernederde Oostenrijk en middelijk met Duitschland, omdat Tyrol 'n Duitsche bevolking heeft. Dan komt in 't begin 1930 de Londensche Vlootconferentie, die 'n geweldig fiasco is geworden. En de bondgenooten van gisteren, Frankrijk en Italië komen boos tegenover elkaar te staan en de Italianen verlaten mokkend de conferentie, want ze waren tot de klare wetenschap gekomen, dat Frankrijk hun eigenlijke tegenstander was.

En wat doet Mussolini nu? Hij zoekt toenadering met Oostenrijk. Hij steunt in Den Haag den eisch van Oostenrijk om vermindering van den zwaren last zijner oorlogsschulden aan de vroegere geallieerden.

Schober gaat naar Rome en daar worden nog heel wat andere kwesties geregeld: de onverzoenlijke vijanden waren dikke vrienden geworden. En toen onlangs een Duitsche vorstbisschop werd benoemd in Brixen, en niet, zooals men verwacht had, een Italiaan, toen heeft de heele wereld met verbazing de verzoening tusschen Rome en Weenen geconstateerd: er was plotseling geen Zuid-Tyroolsch vraagstuk meer! Die Duitsche Bisschop heeft Tyrol in.. Londen gekregen. Maar in Frankrijk is men wel wat verrast door deze verzoeningsgezinde houding van Mussolini. Dan: Italië bemoeit zich ook met Hongarije: misschien zal dat land, dank zij Mussolini's hulp, wel spoedig een Habsburger zien op den ouden troon. En Bulgarije, Roemenië (koning Karel), Albanië, zij allen zijn door Italië zoowat op sleeptouw genomen. Sterker nog: Italië durft zelfs te knabbelen aan de banden, welke Frankrijk bindt aan zijn beste vrienden: de Italiaansche kroonprins trouwt met een Belgische prinses, 'n slimme zet, want hiermee heeft Italië den vazalstaat van Frankrijk aan zich verplicht.

Kortgeleden bracht de Italiaansche minister van buitenlandsche zaken, Grandi, 'n opzienbarend bezoek aan Polen en bij die gelegenheid hebben Zaleski en Grandi elkaar plechtig verzekerd, dat zij 't in politieke kwesties in hoofdzaken met elkaar eens waren. Waarom Parijs even in Warschau liet informeeren, 'n beetje onrustig natuurlijk wel, of de Poolsch-Fransche vriendschap aan 't verkoelen was. Misschien is thans de beruchte Poolsche corridor, die zoowel Polen als Duitsland steeds bezig hield, binnenkort geen twistappel meer. En waar Mussolini's pogingen om vriendschapsbanden aan te knoopen, op uit zullen loopen, valt makkelijk na te gaan; de terugreis van Grandi ging over Boedapest en Weenen. En dat heeft in Parijs kwaad bloed gezet.

Italië voelt zich alleen tegenover Frankrijk te zwak. 't Kan aan oorlogsmateriaal niet zooveel uitgeven als Frankrijk. Daarom probeert het 'n Europeesche politiek te grondvesten, niet op de kracht der wapenen voorloopig, maar door het exploiteeren van ontwapende en militair-machtelooze volkeren. Wel spreekt het 'n dreigende taal in de richting van Parijs, een taal van oorlogszuchtige woorden, maar het denkt er immers niet aan ze in daden om te zetten: z'n vliegtuigen naar Parijs te sturen om het Fransche volk met z'n giftgassen te vermoorden...

De twistappel.

Maar waar gaat het nu toch eigenlijk over, dat meeningsverschil tusschen de beide Romaansche volken? Over de Middellandsche Zee en over Noord-Afrika. Hier is Frankrijk de baas, maar Italië heeft reeds sinds lang een begeerig oogje geworpen op deze gebieden, die zoo dicht in de buurt liggen. Frankrijk beschouwt Noord-Afrika als een stuk van het moederland, de daartusschenliggende zee als een soort particuliere vijver! Daarom brandmerkt het de Italiaansche verlangens naar koloniaal gebied in Noord-Afrika als een „nimmer te verzadigen landhonger" van het fascisme. Daarom versterkt het z'n militaire verdedigingsmiddelen in Noord-Afrika en aan de Fransche-Italiaansche Alpengrenzen... Zoo heeft het onlangs nog een bedrag van 200 millioen francs gereserveerd voor vestingwerken aan die grenzen.

De zorgen van Frankrijk.

Als Frankrijk zich niet wat toeschietelijker gaat gedragen ten ten opzichte van Italië's wenschen en offers wil brengen, dan zal de spanning tusschen deze staten een gevaar gaan beteekenen voor den Europeeschen vrede, een zeer ernstig gevaar! Frankrijk heeft veel zorgen aan het hoofd, het voelt zich geïsoleerd en verlaten door zijn vrienden. Want Engeland interesseert zich steeds minder voor de zaken van het continent en zoekt vriendschap bij Amerika. Trouwens, het heeft overigens te veel te stellen met Indië en andere oproerige onderdanen... De Engelsche politiek in Europa richt zich steeds tegen dien staat, die in dat werelddeel 't sterkste is: vroeger was dat Duitschland, thans is het Frankrijk. En als die tegenstelling door Engeland nog niet openlijk wordt gedemonstreerd, dan is het toch voor het minst erg onverschillig tegen den vroegeren bondgenoot.

Duitschland en 't overige Europa.

En Duitschland? Tusschen deze beide groepeeringen in ligt Duitschland en 't gaat niet aan, dit rijk te negeeren omdat het in den wereldoorlog het gelag heeft moeten betalen: daarvoor is het te volkrijk en is zijn industrie van te groot belang. Dutschland heeft er, zooals trouwens heel Europa, alle belang bij, dat de tegenstellingen tusschen Italië en Frankrijk niet verder verscherpt worden. Frankrijk voelt zich bedreigd en het is niet ongenegen om, desnoods door het brengen van offers, een volledige verzoening met Duitschland tot stand te brengen. Daarom ziet Italië opmerkzaam toe op elk bewijs van toenadering tusschen deze beide staten. Via Oostenrijk geeft Mussolini vriendelijke knipoogjes naar Duitschland, hij wil er zelf Zuid-Tyrol voor prijs geven, om daarmee de gunst van het Oosterijksch-Duitsche blok te koopen: hij wil m.a.w. wel een spiering uitwerpen om een kabeljouw te vangen.

De positie van Duitschland komt neer op die van „Europa's makelaar" maar dan van eerlijk makelaar.

Natuurlijk hoeft dat geen louter filantropisch werk te wezen, want het kan voor zich belangrijke concessies verkrijgen, zelfs revisie van het bedrag van Versailles, maar het dient dan toch op de eerste plaats de zaak van den Europeeschen, ja van den wereldvrede te dienen. En daarom zou Duitschland zich in een heel gevaarlijk avontuur storten, wanneer het zich zou binden aan een der beide partijen. En als zekere partijen in Duitschland, zooals de Jungdo, de Stahlhelm, de Duitsch-Nationalen en de Nationaal-Socialisten zouden doordrijven dat het vaderland inging op het minzaam gelonk van Mussolini, dan zouden ze daarmee een nieuwen 2den Augustus 1914 voorberijden. Prelaat dr. Kaas heeft onlangs in een belangrijk opstel in het „Jaarboek voor buitenlandsche politiek 1930" ernstig tegen zulk een onberaden huwelijk gewaarschuwd, waarbij hij Duitschland's taak ten opzichte van Europa als volgt omschreef: „De Duitsche politiek van verzoening en vrede is gericht op heel Europa.

De terugkeer tot het stelsel der bondgenootschappen, zooals men dat vroeger kende, zou rechtstreeks indruischen tegen de idee van den Volkenbond. Misschien mogen dat andere machten dan wel in bedekten vorm doen, voor Duitschlands positie zou het niet zijn door te voeren zonder de meest-funeste volgen. Europa moet langzamerhand leeren, zich te gaan voelen als een organische eenheid en zich als zoodanig te gedragen. De tegenover elkaar staande groepeeringen van heden moeten niet blijven bestendigd maar integendeel gaandeweg en geleidelijk weer worden afgebroken in een sfeer van pan-Europeesche samenwerking. En slechts aan deze politieke richting kan Duitschland zijn steun verleenen.."

En zoo is dit land, dat vernederd en overwonnen, in 1919 een object der Europeesche politiek was en geen woord had in te brengen, thans voorbestemd om een rol van groote beteekenis te gaan spelen ten midden der tot de tanden bewapende volken, waaruit alweer op valt te maken, dat politieke beteekenis niet altijd wordt bepaald door kracht van wapenen. Een ding is echter duidelijk: 't Europa van 1930 is niet hetzelfde meer als dat van Versailles 1919, Gods molen maalt langzaam; de tijd staat niet stil.

De Volkskr.